Työelämä
Eeva Korolainen

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Lausunto

15.9.2016

HE 98/2016 vp Hallituksen edistys eduskunnalle laeiksi naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain ja tasa-arvovaltuutetusta annetun lain 2§ muuttamisesta

Eduskunnan työelämä- ja tasa-arvovaliokunta on varannut Elinkeinoelämän keskusliitolle mahdollisuuden tulla kuultavaksi ja kirjallisesti lausua otsikossa mainitusta hallituksen esityksestä. Kiittäen mahdollisuudesta lausumme seuraavaa.

Emme vastusta sitä, että tasa-arvovaltuutetulle annetaan mahdollisuus ryhtyä toimenpiteisiin sovinnon aikaansaamiseksi tasa-arvolaissa tarkoitettua syrjintää koskevassa asiassa. Kuten HE:n perusteluissa todetaan, sovintomenettelyn tulee edellyttää jommankumman osapuolen aloitetta ja käytännössä vähintään kummankin osapuolen suostumusta. Tämän lisäksi valtuutetun tulee HE:ssä kirjatulla tavalla toimia sovittelijan roolissaan puolueettomasti ja huolehtia osapuolten riittävästä informoinnista. Tärkeää on olla sekoittamatta valtuutetun eri rooleja valvojana ja sovittelijana.

Kiinnitämme huomiota siihen, että lausuntokierroksella olleen hallituksen esitysluonnoksen yksityiskohtaisissa perusteluissa todettiin 19 § kohdalla, ettei tasa-arvovaltuutetun sovinnon edistämistä koskeva toimivalta ulottuisi sellaisiin työ- tai virkaehtosopimusten tulkintakysymyksiin, jotka kuuluvat työtuomioistuimen ratkaistaviksi. Tämä kirjaus on esityksestä poistettu ja samalla esitykseen on lisätty kohta, jossa todetaan että ”Esityksellä ei ole tarkoitus millään tavoin laajentaa tai supistaa tasa-arvovaltuutetun valvottaviin kuuluvien asioiden piiriä nykyisestä.” Yhdenvertaisuuslakia (1325/2014) koskevassa hallituksen esityksessä (HE 19/2014 vp) on nyt poistettua vastaava sovintoon liittyvä kirjaus.

Huolimatta tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain eroista valvontatoimivallan osalta, Elinkeinoelämän keskusliitto on pitänyt käsillä olevasta esityksestä poistettua kirjausta asiantilaa selventävänä. Vähintään tulee kuitenkin varmistaa, ettei suunniteltu uusi oikeussuojakeino muuta tasa-arvovaltuutetun toimivaltaa työtuomioistuimen toimivaltaa loukkaavalla tavalla.